

Thomas Arabo heldur seg ekki vera rætt viðfarman

- Eg varð koyrdur í besta »Dollars« -stíli

Thomas Arabo hevði arbeið sum stjóri á Strandferðsluni síðan 1973 - tó at hann í tíðarskeiðum var landsstýrismaður og ráðgevi í NORA - tá hann eitt kvældið fekk fráboðan um uppsøgnina. Hann fekk ikki stundir at greiða sínum nærmastu frá hesum, áðrenn tíðindafólkin vóru kunnað um málið

Síða 6

Olja er undir bas- saltinum

Olja lekur fleiri staðni upp úr undirgrundini. Talan er um tvey sløg av olju, vísir norsk kanning. Tí bendir alt á, at olja er undir bassaltinum

Síða 12-13

Landsstýrið noktar komm- ununi at keypa virkið

Síða 4

- Vit hava pening at gjalda flakavirkið við kontant, men landsstýrið sigur bara at tað er kappingaravlagandi, at kommunan eigur virkið, sigur Leo Poulsen, bygdaráðslimur

FRÁ BENETTON

**JANUAR
ÚTSØLA**

okkara
byrjar hósmorgunin
23.01. kl. 8.00

UNITED COLORS
OF BENETTON.

Sverrigøta 17 · Tlf. 13050

**Allar
vørur
÷40%**

Grannarnir á Atlantsmótinum

Oddagrein

VIT fá vitjan av fleiri ríkisleiðarum í hesum árinum. Løgmaður hevur boðið grønlandska landsstýrisformanninum, íslenska forsætisráðharranum og norska konganum á vitjan. Haraftrat kemur Margretha drótning á vitjan.

ALT gott um tað. Men tað er líkasam, at vit hava lyndi til at hyggja til teir stóru og kanska lata eyguni aftur fyri teimum meira javnluku grannum, við hava fyrri sunnan. Her hugsa vit fyrst og fremst um oyggjabólkar. Suðuroyggjar (Hebridurnar), Orknoyggjar og Hedland. Kann vera at hesar oyggjar eru smáar og ikki hava lika stóran tyðning sum Danmörkin, Noreg, Grønland og Ísland í eygunum á teimum flestu.

EFTIR okkara tykki áttu vit føroyingar eisini at tikið upp samstarv við umrøddu oyggjabólkar. Hetta tí at vit hava mangt í felag, eina forna mentan, eina geografiska stodd, eitt lutvíst eins fólkatal osfr. Eingin ivi er um, at tað kundi fingið tyðning fyrri okkum sum tjóð og eisini fyrri teir triggar oyggjabólkararnar vit her tosa um, at tættari bond vörðu knýtt. Tá vit so eisini hugsa um framfærðar útviklingin í øllum hesum okinum - eitt nú oljumenningina á Atlantsmótinum - so er greitt, at eitt samstarv eisini á tí økinum átti at verið so sjálvsagt.

LONGU í ár verður fyrsta Atlantsoljan flutt av Atlantsmótinum til Orknoyggjar. Og í næsta ár rennur so olja úr enn eini keldu á Atlantsmótinum og tá verður hon flutt til Hetlands. Um somu tíð, sum hetta hendir, verður arbeitt dugliga bæði í norðara parti av Skotlandi og á Suðuroyggjum at byggja upp vmsar tænastur til hesa nýggju vinnu á Atlantsmótinum. Hugt verður eisini vestureftir móti Rock Allieðunum, sum fleiri halda fara at gerast enn ein týðandi oljulandslutur.

HVUSSU fáa øll hesi smáu oyggjasamfeløgini, sum í mongum eru so eins, frægasta ágóðan av tí ríkidømi, ið finst undir fótum okkara! Hvussu kunnu vit best verja okkum móti, at vit ikki verða útnyttad og misbrúkt av teimum stóru multinationalu feløgnum! Hvussu verja og varðveita vit tað positiva og góða við verandi livihátt - hvussu forða vit fyrri, at ikki livsvirðini fara fyrri skeyti í tí møgulega komandi peningastreyminum? Og hvussu - og ikki minst av øllum - troyta vit best umrødda ríkidømið!

TÁ TOSAD verður um ein nýggjan útvikling, so verður ofta hugt eftir, hvussu aðrir hava gjørt og hesir aðrir eru oftani tjóðir, sum eru nógvar ferðir stórr enn vit og sum vit í ávisum førum als ikki kunnu samanbera okkum við. Hvi ikki heldur fara til okkara javnlíkar og royndar at fáa nakað frá teimum um somu tíð sum vit kunnu geva teimum nakað! Nú oyggjasamfeløgini, sum ligga kring ein møgulega týðandi oljulandslut á Atlantsmótinum, týkjast at vera í sama báti, halda vit, at okkurt itøkligt og skilagott átti at verið gjørt til tess at ment samskipti og samvinnu.

HER er samferðslan ein sera týðandi liður. Og tað er m.a. í hesum høpi, at vit eiga at siggja siglingina uppá Skotland. Tað er ein dáragerð, verður henda sigling søga. Var nakar dugur í landsstýrinum hugdi tað fram eftir og menti hesa farleið heldur enn at avtaka hana. Talan er um eina ílloku í framtíðina hjá okkum øllum, sum liva á Atlantsmótinum. Hvi ikki geva oyggjasamfeløgini her til eitt knútapunktur - til ein miðdepil í Atlantshavi millum Stórabretland í suðuri, Noreg í eystri og Grønland fyrri norðan!

VIT fara á heita á landsstýrið og á lögmann, sum umsturt undirgrundarmál og sambandið við okkara grannatjóðir, at vera so í bandi, at siglingin millum Føroyar og Skotland verður útbýgd til eitt sambind ingararlið millum allar fyra oyggjabólkarar og sjálvandi eisini Skotland og Bretland. Vit hava brúk fyrri útforðursamstarvi men soleiðis sum framtíðin í lotuni týkjast laga seg á Atlantsmótinum mugu vit eisini til at hugsa ódrvisi og nýtt.

Sosialurin

Landsstýrisskútan rekur fyrri vág og vind

So gjørdur teir tað aftur, og hetta verður gongdin, so lengi sum teir sleppa at sita við tí politisku maktni.

Í einari sending hjá sjónvarpinum, »Krosskast«, har Óli Jacobsen var ein av lutakarunum, segði fiskimannafelagsformaðurin frá eini danmarkarferð. Har varð m.a. ein fyriløka vitjað, og segði henni soleiðis, at henda fyriløka hevði framleidd saltfisk í 25 ár og var komin nógv longri við hesi framleiðslu, enn vit føroyingar, sum hava virkað hesa vøru í 100 ár. Alt gott um hetta dømi, sum her er drigið fram, men tað skuldi fingið onkra kløkku at ringi hjá verandi samgongu.

»Men her lades alt háð ude«, tí istaðurin fyrri at skapa nakað til gagns fyrri heildina, so finna teir heldur mál, sum skapa ósemju, og henda politiska ósemjan hevur havt við sær, at motorkraftin á landsstýrisskútin er eingin. Motorurin er niðurslitin, og tey seglir, sum skuldu givið eitt sindur av framdrift, tey hanga í lepum Yvirmenninir, sum skulu syrgja fyrri, at tað gongur rætt fyrri seg, teir tala ikki saman, uttan tað stórv skulu setast. Teir hava sett fleiri leiðandi stórv við góðari lön, ja,

lønjin er so góð, at teir leiðararnir fáa meira um mánaðin, enn eini fólkapensjónshjún fáa at liva fyrri um árið. Soleiðis verða tey viðfarin, sum hava borið til tann almenna kassan alt sitt liv.

Ein slík øking av teimum almennu útreiðslunum skuldi væl ført við sær, at teir samstundis eisini øktu inntøkurnar hjá tí almenna við eisini at seta í verk arbeiðsskipandi tiltøk, soleiðis at útreiðslurnar ikki verða stórr enn inntøkurnar.

Tá nú formaðurin í Fiskimannafelagnum hevur verið og sæð eitt virki í Danmark, sum framleiðir saltfisk, hvi so ikki gera slík í Føroyum?

Var tað ikki Verkamannafylkingin, sum skuldi seta arbeiði í gongd?

Men tverri, tað er ikki henda gongdin, sum er galdandi fyrri hvorki Verkamannafylkingina ella samgonguna sum heild.

Tann verandi samgongan ger einki fyrri at skapa arbeiði og á tann hátt økja um inntøk landskassans. Teir gera einki fyrri at skapa nýggjar marknaðir fyrri okkara útflutningsvørv. Tað gongur heldur tann skeiva vegin. Teir niðurgera lívsæð okkara, teir taka grundarlagið undan okkara sam-

felag.

Herger Nielsen visir í grein sin nú um dagarnar á viðgerðina av »Sverra Ólavssyni« og tær avleiðingar, sum standast av hesum. Eg gjørdi í eini grein var við tað sama. Eg visti í grein minari á viðurskiptini viðvíkjandi »Annu T«, har skipið bleiv lagt. Og tað seinasta, sum er henti er, at »Suðurovði« er settur á sölulistan. Hetta, sum her fer fram, er ein sorgarsøga, men tað sakar helst ikki samgonguna, tí øll hesi skipini og teir arbeiðsplássini, sum her verða jarðløgð, eru í Suðuroy.

Viðvíkjandi »Suðurovði« er at siga, at eigarin brýtur upp í úr nýggjum, royndir at finna aðra framleiðslu av fiski. Beint nú eru ikki nóg góð marknaðarviðurskipti fyrri hesari framleiðslu, so tað hongur ikki saman fíggarliga. Hvat hevði verið meira rætt og rimuligt enn tað, at landsstýrið læt hetta skipið fara undir praktiskar fiskiroyndir og soleiðis tók um endan og stuðlaði hesi fyrri føroyingar nýggju vinnu? Eitt er greitt, tað skipið er selt og teir nýggju eigararnir hava fingið hetta væl útgerða skip, so vilja teir eisini finna sölumarknað fyrri vørv.

Tá skipið er farið av land-

Viðmerking

Sverre Midjord
skrivur

inum, tá eru aftur 20 fiskimenn arbeiðsleysir. Hetta eru limir í fakfelagnum hjá Óla Jacobsen. Teir verða arbeiðsleysir eins og teir á »Sverra Ólavssyni« og »Annu T«, og teir siggja sær so ongan annan møguleika uttan at fara av landinum, og harvið stuðla okkara dugnaligu fiskimenn konkurrenti á fiskivinnuøkinum.

Og meðan alt hetta fer fram, ja, er dagligur kostur, so svevur okkara landsstýri. Nei, tað er ikki rætt at siga at teir sova, teir hava úr at gera at klandrast, og tí rekur landsstýrisskútan fyrri vág og vind.

Sverre Midjord

Hans Birgir Hansen skrivur:

Arbeidsmarknaðarstöðan í Føroyum

Tað verða óneyðugir trupulleikar skapar, tá ið munur verður gjørdur á arbeiðsfólki. Tað sær ein úr á teimum nógvi umrøddu arbeiðsmarknaðunum kring alt landið. Tað er eingin, ið nágreiniliga og umfatandi hevur lýst arbeiðsmarknaðarstöðuna, t.v.s. bæði hjá ófaklærdum og faklærdum og trupulleikarnar at sleppa út á arbeiðsmarknaðin.

Tað hevur verið víst til familjupolitikkinn, sum skapar støttanum úr arbeiðsmarknaðinum. Tað hevur verið víst til teirra, sum fara um egin fakmørk, bæði óheft og heft av ALS, kommunalu forsorgarskipanini og fakfeløgum. Tað hevur verið víst á tyðningin at fáa skipað nátturliga frágongd og tilgongd út á arbeiðsmarknaðin. Tað hevur verið víst á tyðningin at fáa arbeiðsvikuna stytt hjá mánaðar- og timalønnum, t.v.s. niður í einar 30-35

tímar av vikuna, so at hestí fáa tíð til familjuliv og annað. Tað er neyðugt at fáa skapt javnvág, hvat býtnum av arbeiðsvikumatalinum viðvíkur. Tað eru nógvi, sum arbeiða, ið hava arbeiði við síðuna av hjá tí almenna og tí privata.

Tað kann ikki vera rættvíst, at slíkt óskil skal sleppa at halda fram kring alt landið. Tað skal fáast greiða á øllum hesum viðurskiptunum, og tað vil eg arbeiða fyrri.

Tað skal skipast fyrri arbeiðsstarvsvenjing og uppgering út á arbeiðsmarknaðin. Tað er ikki minst galdandi, tá ið samhaldsfasti arbeiðsmarknaðareftirløngarunurin fer at virka komandi ár.

Tað ber væl til at fáa beint burtur alt arbeiðsloysi í Føroyum við ádurnevndu

loysnum. Tað verður tó ikki neyðugt at hava so nógvi starvsfólk arbeiðandi á ALS og kommunalu forsorgarskipanini. Tað kunnu tá skapast møguleikar fyrri, at føroyskar familjur við børnum og einstaklingar flyta heim aftur til Føroya.

Tað er neyðugt at viðgera allar partar av arbeiðsmarknaðinum í dagbløðum eins og eg fást við. Tað skal eisini arbeiðast imóti øllum teimum, ið fáa framhjárættindi til arbeiði og stórv. Tað sama ger seg galdandi við øllum teimum, ið fáa framhjárættindi til lesnað ella lærupláss.

Tað skal skipast fyrri, at alt kappingaravlagandi virksemi kring landið skal fáast burtur. Hetta er neyðugt, skulu vit skapa lønsemi út í landshúsbaldinum og samfelagnum annars.

Hans Birgir Hansen

TVINGSILSSOLA

Hósdagin
tann 20. februar 1997
kl. 9.00

verður á dómarskrivstovuni C, Ployensgøta 1, 100 Tórshavn, hildin tvingsilssøla yvir matr. nr. 86 a, Sumba, (AS 224/96).

Talan er um jørd 29.822 m² innangarðs og 3 gyllin og 4 1/2 skinn í Lopranshaga og 8 gyllin og 10 1/2 skinn í Hamrahaga.

Tvingsilssølan er umboðin av Annlinn V. Hansen, adv., Gongin, Tórshavn, tlf. 19595 (j. nr. 211901), sum kann geva nærri upplýsingar, eins og avtala kann gerast við um at siggja ognina.

Søluuppgjørd kann umbiðjast frá nevnda advokati ella hyggjast ígjøgvum á dómarskrivstovuni.

Føroya Fútarættur,
tann 20. jan. 1997

Norskar havbotnsroyndir við Føroyar prógva:

Olja undir basaltinum

Fleiri staðni á landgrunninum lekur olja upp úr undirgrundini. Talan er um tvey slog av olju vísir norsk kanning. Kanningin staðfestir úrslitið av eini australskari kanning, sum varð gjord úr flogfari nakað herfyri. Alt bendir á, at olja finst undir basaltinum. Men kanningarnar siga einki um møgular nøgdir av olju. Oljufeløginu tykjast tó at vera væl nøgd við úrslitið.

JAN MULLER

Norska felagið „Surface Geochemical Services“, sum í fjór summar tók sokallaðar kjarupróvar ymsa staðni á havbotninum kring Føroyar er nú liðugt við at víðgera alt tað rúgvusmikla tilfarið og er úrslitið av kanningini rættiliga hugvekjandi fyri ikki at siga

kollveltandi

„Vit kunnu vátta tær metingar og tey úrslit, sum gjord eru fyrr eitt nú av australska felagnum World Geoscience, sum við kanningum úr flogfari kundi vísa á, at olja lak upp úr undirgrundini. Analysurnar av royndum okkara niðri á sjálvum havbotninum vísa, at olja lekur upp í fleiri

støðum á føroyska landgrunninum sigur Geir Hansen, sum er rakstrarleiðari hjá norska felagnum, ið heldur til í Trondheimi.

Hann sigur seg vera sera væl nøgdan við úrslitið av kanningunum, sum vóru gjordar í august mánaði í fjór við skipinum Geoboy. Ikki færri enn 280 kjaruroyndir vóru tiknar við serstøku

Bretski serfrøðingurin í kjarupróvum Russel Crisp, ið stóð fyri kanningini við Føroyar petkar her á økini eyðstán og sannan fyri Føroyar, har teir tóku nøgvar royndir. Her lekur olja upp

útgærðini umborð á Geoboy. Teir hava brúkt umleið eitt hálvt ár at víðgera tað sera umfevnandi tilfari. Sera detaileraðar analysur eru gjordar, og verður úrslitið av kanningini nú selt til oljuindnaðin. Føroyska oljufeløginu fær eisini eitt eintak av kanningini, helst fyrst í næstu viku.

Geir Hansen vaitar, at sera stórir áhugi er millum oljufeløginu fyri kanningarúrslitunum.

Í Lopra og á havvirkilatum

Bert tvær reisir aður eru staðfest kolvetni í undirgrundini. Fyrstu ferð var í 80-unum í bortholinum í Lopra, tá olja og gas lak upp úr holinum í smaum nøgdu. Í fjór lekk australska felagið World Geoscience loysi frá landsstyrimum at gera serstakar kanningar úr flogfari. Leitað varð við framkomnari útgærð eftir olju á havvirkilatum, sum hikin var upp úr undirgrundini.

Úrslitið av tí kanningini var sera positivt. Felagið kom eftir, at fleiri staðni á landgrunninum lekur olja upp. Tað er tó greitt, at ávísar ivi verður knyttur at slíkari kanning, nú hon verður gjord so langt frá havbotninum og sjálvari undirgrundini. Fyri at fáa eitt enn betri grundarlag at gera sínar metingar út frá verða oftari gjordar kanningar á sjálvum havbotninum av tí slagnum, sum norska fyrirtøkan fór í gongd við.

Í fjór fór norska fyrirtøkan Surface Geochemical Services so undir nakað líkandi kanningar, hesaferð niðri á sjálvum havbotninum. Er olja at sigga á havvirkilatum, so átti at verðið meira sannlíkt, at

Utgærðin, sum varð brúkt til at taka upp botnpróvarnar við olju í. Mynd Jan Muller

nøg meira av olju var at finna niðri á sjálvum havbotninum - í moru og øðrum tilfari. Seinasta summar kom so rannsóknarskipið Geoboy til Føroya og fór undir kanningarnar Oljufeløginu heitu tá á Guttorm Djurhuus, sum hevur drúgvur royndir við arbeiði á leitunum við Føroyar um at vera við á kanningarferðini. Eftir ynski frá oljufeløginum og eisini Oljufeløginu vóruð øki peikað út til kanningarnar. Hesi øki vóru bæði eyðstán og vestan fyri Føroyar og somuleiðis í ein landsýninging úr Føroyum. Önnur øki vóru eisini, men hesi hava enn ikki verið alment frammi.

Sum Sosialurin skilur, so eru kanningarnar á havbotninum gjordar serliga á teimum støðum, har World Geoscience kundi staðfesta olju á havvirkilatum.

Eisini oljulekar vestan fyri Føroyar

Geir Hansen frá Surface Geochemical Services.

Úrslitið av okkara analysum vísir, at tað er serliga í trimum økjum á føroyska landgrunninum, at olja lekur upp til yvirflatum. Tað sner seg um eitt øki eyðstán fyri oyggjarnar og eitt vestanfyri. Síðani eisini eitt øki í ein landsýninging úr Suðuroynni. Talan er har serstakliga um teigarnar 6105 og 6005 og kanska eisini 6103.

Men tekin eru so eisini um oljulekar í ein útsýninging úr Suðuroynni og eisini meira sentralt inni á landgrunninum. Hvar heita er vil Geir Hansen tó ikki upplýsa. Men ut frá teinum upplýsingum, sum fram eru

komir eitt nú undir natiónum herfyri er sannlíkt at hetta eru oki á Sandoy-arbanka og har nærhendis. Hann sigur víðari, at ana lysurnar vísa teimum, hvat slag av olju talan er um, og tær síga eisini nakad um, hvat slag av keldugrøttslagi tað snýr seg um.

Tvey slag av olju
-Eg halda, at hetta eru nøkur sera positiv úrslit fyrri Føroyar, tí kanningin veitir fyrri okkum, at olja verður genererað (utviklað) undir basaltinum, og at tað móguliga er talan um tvey slag av olju, ið leka upp. Geir Hansen sigur víðari.

Eftir ynski frá serstakliga Olju-ráðingini vórðu eisini fleiri vísindir tiknar vestan fyrri Føroyar. Eftir øllum at døma var hetta eitt skilgott val, tí eisini í hesum økinum lekur olja upp. Mynd Jan Muller

Kanningarnar vórðu gjørdar í august í fjør við norska skipinum Geohoy. Mynd Jan Muller

at teir hava analyserað oljuna út í æsir og vísir henda víðgerðin, at her er talan um olju, ið minnr ikki sørt um hana, ið er at finna í Norðsjónum og eisini vestan fyrri Hetland.
-Annað slagid er eitt sindur lott olja, sum minnr ikki sørt um kondensat. Hitt slagid er ein sera fin olja.
-Samanumtikið tykist úrslitið benda á, at tað undir basaltinum finst leirsteinur við nóg stórum nøgdum av lífrunnum kolbrintum, og sum hevur teir røttu kvalitetirnar fyrri at kunna generera olju. Kanningin vísir rætt og slætt, at olja er undir basaltinum.

-Kanningin sigur tó einki um, hvussu stórar nøgdir av olju kunnu vera undir basaltinum, og hon sigur heldur ikki stórvegis um sjálva jarðfrýðinga, men hon sigur tó so mikið, at talan er um olju, sum hevur ein búskaparligan kvalitet.
Geir Hansen kann út frá hesi kanningini síga, at olja verður til í basengum undir basaltinum, men hann kann tó einki síga um, at har eru reservoir eisini.

Norska fyrirtøkan er so mikið nøgd við kanningarúrslitið, at nógv orku verður lögð í at marknaðarføra kanningina. Fyrirtøkan, sum hevur arbeitt nógva staði í heiminum, eitt nú í Írlandi, Bretlandi, Vesturafrika, Indoneia og Vietnam umhugsar nú, um hon skal fara undir víðari kanningar á føroyskum øki. Hetta er so eisini upp til oljufeløgini.

Móguliga fleiri kanningar seinni
Annars sigur Geir Hansen, at teir í løtuni umhugsar at gera líknandi kanningar í Hvíta økinum millum Føroyar og Hetland, sum er altjóða sjógvur.

Vit síggja (Pilarin) hvar olja lekur upp úr undirgrundini. Onnur øki eru eisini, men tey vil norska fyrirtøkan ikki upplýsa nærr um tey.

-Men tað eru oljufeløg, sum halda, at slíkar kanningar kunnu ikki brúkast til nakad!
-Tað er rætt, men tað eru eisini mong oljufeløg, sum halda, at hetta slagid av kanningum, kann vera eitt sera gott ískoyti til aðra vitan.

Geir Hansen vísir á, at tú við hesi kanningini kann fáa lutvíst nógvar upplýsingar fyrri lítlan penga.

Hann heldur annars, at øll vesturhellingin (Atlantismarginen) er áhugaverd.
Uppa fyrirspurning um teir hava gjørt kanningar av hesum slag í økinum við Rock All sigur Geir Hansen, at tað kann hann tianvert einki síga um.

Sosialurinn skilir annars, at tað eru gjørdar slíkar kanningar við Rock All, og skulu úrslitini av teimum vera eina positiv sum tey við Føroyar.

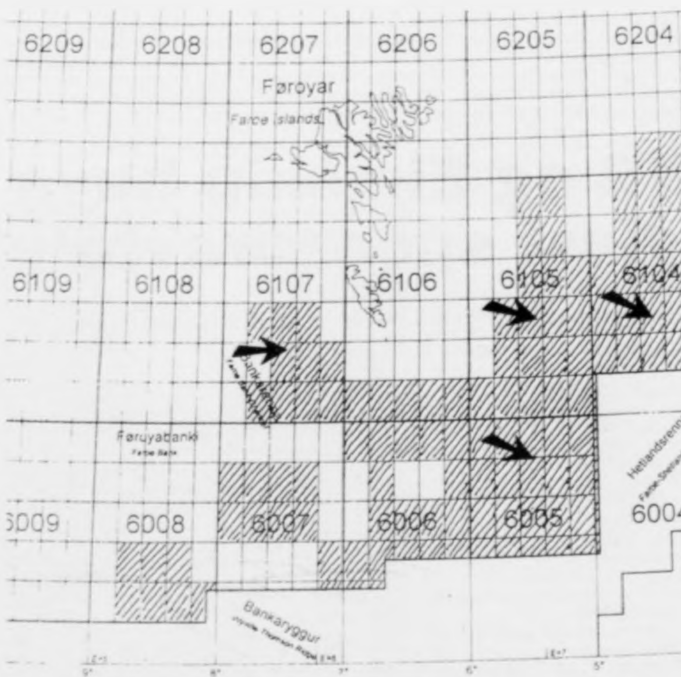
Higartil hava umboð fyrri fleiri oljufeløg mett, at móguleikin fyrri at finna gass heldur enn olju er stórir við Føroyar. Hvat vísir kanningin við Geohoy?

Gass kemur upp við oljuni, men tað er torført at skilja millum hvat er gass,

sum kemur upp einsamalt og hvat kemur saman við oljuni.

Geir Hansen heldur, at størsta forðingin fyrri oljuleitingini við Føroyar eru tjúkk basaltløgini. Tað er ringt at fáa góðar upplýsingar hagai. Tíðin fer so at vísa, hvussu hetta fer at eyndast. Men higartil hava so kanningarnar hjá bæði tí australska felagnum og tí norska staðfest - váttað úrslitini hjá hvørjum øðrum olja lekur upp úr undirgrundini. Nú er so eftir at vita, um oljan liggur goymd í goymslum í undirgrundini og hvussu stórar hesar goymslurnar eru.

Forsíðan á Sosialinum 3. februar í fjør, sum mundi fáa mangan feryoying at hvøkka við. Nú verður tann søgan váttað av enn eini.

sosialurinn

Australsku flogkanningarnar:

Olja lekur úr undirgrundini

Geir Hansen, ein av teimum, sum lekur upp úr undirgrundini í Hvítá økinum, er ein av teimum, sum lekur upp úr undirgrundini í Hvítá økinum. Hann sigur tó so mikið, at talan er um olju, sum hevur ein búskaparligan kvalitet.